

สรุปและข้อเสนอแนะ

กองทุนประกันสังคม ได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2533 ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ใน 3 ปีแรกได้ให้ความคุ้มครองแก่สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป ต่อมาเมื่อเดือนกันยายน 2536 ได้ขยายความคุ้มครองไปยังสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป และเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2545 ได้ขยายความคุ้มครองไปยังสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป ปัจจุบันผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมได้รับความคุ้มครองประโยชน์ทดแทนรวม 7 กรณี คือ กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย กรณีทุพพลภาพ และกรณีตาย อันไม่เนื่องมาจากการทำงาน รวมทั้ง กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ และกรณีว่างงาน โดยผู้จ่ายเงินสมทบประกอบด้วย 3 ฝ่าย คือ ลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐบาล โดยนายจ้างและลูกจ้างจ่ายเงินสมทบในอัตราฝ่ายละร้อยละ 5 ของค่าจ้าง และรัฐบาลจ่ายร้อยละ 2.75 ของค่าจ้าง ทั้งนี้ กำหนดค่าจ้างขั้นต่ำและขั้นสูงเพื่อการคำนวณเงินสมทบไว้ที่ 1,650 บาท และ 15,000 บาทต่อเดือน ตั้งแต่ปี 2537 สำนักงานประกันสังคมได้ออกพระราชกฤษฎีกาให้บุคคลทั่วไปสามารถแสดงความจำนงเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ ตามมาตรา 40 โดยต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเป็นรายปี ตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมาอัตราปีละ 3,360 บาท เพื่อให้ได้รับประโยชน์ทดแทน 3 กรณี คือ กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ และกรณีตายอันมิใช่เนื่องมาจากการทำงาน แต่โครงการดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนน้อยมาก นับตั้งแต่สำนักงานประกันสังคม ได้ดำเนินการมา จนถึง ณ กุมภาพันธ์ 2549 มีผู้แสดงความจำนงสมัครใจเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ ตามมาตรา 40 เพียง 3 คน ทั้งนี้ กลุ่มพ่อค้าแม่ค้าในตลาดสดนับเป็นกลุ่มหนึ่งที่สามารถเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมโดยสมัครใจได้

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของพ่อค้าแม่ค้าในตลาดสดบางโซน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาประกอบอาชีพ ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับการประกันตนแบบสมัครใจ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครเป็นผู้ประกันตนแบบสมัครใจภายใต้หลักการประกันสังคมของกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าในตลาดสดซึ่งเป็นแรงงานที่ยังขาดหลักประกันทางสังคมกลุ่มหนึ่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่

ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติไค-สแควร์ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะทั่วไป และการรับรู้เกี่ยวกับการประกันตนโดยสมัครใจ กับ การเลือกชุดสิทธิประโยชน์ทดแทน และระหว่าง ความสามารถในการจ่ายเงินสมทบเพื่อความคุ้มครองภายใต้หลักการประกันสังคม

สรุปผลการศึกษา

ลักษณะทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.00) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 36.00) ส่วนมากมีอายุ 31-45 ปี (ร้อยละ 41.00) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 61.60) จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4/ปีที่ 6 (ร้อยละ 36.80) และภูมิลำเนาเดิมมาจากภาคกลาง (ร้อยละ 30.40) ส่วนมากมีระยะเวลาประกอบอาชีพ 1-5 ปี (ร้อยละ 38.40) ภาวะด้านการเงิน รายได้เท่ากับรายจ่าย ไม่มีเงินเหลือเก็บ (ร้อยละ 38.40)

รายได้จากการค้าขายของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 37.2 มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาทต่อเดือน รองลงมา คือ รายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 26.0 รายได้อยู่ระหว่าง 10,001-15,000 บาท ร้อยละ 17.2 รายได้ตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 13.6 และรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 6.0 รายได้ต่ำสุดต่อเดือน เท่ากับ 2,000 บาท รายได้สูงสุดต่อเดือน เท่ากับ 200,000 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 19,239.59 บาท

ค่าใช้จ่ายเพื่อการค้าขาย

ผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพื่อการค้าขายในแต่ละวัน ดังนี้ ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้า ร้อยละ 44.8 จ่ายเพื่อซื้อสินค้าไม่เกินวันละ 1,000 บาท รองลงมา คือ จ่ายวันละ 3,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 21.6 และ จ่ายวันละ 1,001-2,000 บาท ร้อยละ 16.0 จ่ายเพื่อจ้างรถขนส่งสินค้าวันละไม่เกิน 50 บาท ร้อยละ 50.0 ของผู้ที่ตอบว่ามีค่าใช้จ่ายเพื่อจ้างรถขนส่งสินค้า นอกจากนี้ ต้องจ่ายค่าแผงขายสินค้าวันละ 75 บาทขึ้นไป ร้อยละ 30.8 และจ่ายเป็นค่าน้ำมันรถวันละไม่เกิน 100 บาท ร้อยละ 60.2

ระยะเวลาประกอบอาชีพค้าขาย

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 38.4 ประกอบอาชีพค้าขาย 1-5 ปี รองลงมา ร้อยละ 24.2 ค้าขายมาเป็นระยะเวลา 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 18.8 ค้าขายเป็นระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี และ ร้อยละ 18.4 ค้าขายเป็นระยะเวลา 6-10 ปี

ค่าใช้จ่ายที่ผู้ตอบแบบสอบถามจ่ายเป็นประจำ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 72.0 จ่ายเงินเพื่อเป็นค่าน้ำ-ค่าไฟฟ้าต่อเดือน รองลงมา ร้อยละ 38.8 ต้องจ่ายเป็นค่าเช่าบ้าน/ผ่อนบ้านต่อเดือน นอกจากนี้ ร้อยละ 30.8 จ่ายเพื่อซื้อห่วยต่อเดือน ร้อยละ 30.4 ต้องจ่ายเงินเพื่อเป็นค่าการศึกษาบุตร ร้อยละ 29.6 จ่ายเงินเพื่อเป็นค่าแชร์ต่อเดือน ร้อยละ 26.8 จ่ายเพื่อชำระดอกเบี้ยเงินกู้ และ ร้อยละ 6.4 จ่ายเบี้ยประกันรายเดือน

สถานะหนี้สิน

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 43.6 ไม่มีหนี้สิน และ ร้อยละ 54.4 มีหนี้สิน โดยในกลุ่มผู้ที่มีหนี้สิน พบว่า เป็นหนี้สินจากการกู้เงิน ร้อยละ 55.1 เป็นหนี้จากการผ่อนบ้าน ร้อยละ 26.5 และเป็นหนี้สินจากการผ่อนรถยนต์ ร้อยละ 16.2

ภาวะด้านการเงิน

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 38.4 มีภาวะด้านการเงิน รายได้เท่ากับรายจ่าย ไม่มีเงินเหลือเก็บ รองลงมา คือ รายได้เพียงพอกับรายจ่าย มีเงินเหลือเก็บ ร้อยละ 32.8 รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย มีหนี้สิน ร้อยละ 22.4 และ รายได้มากกว่ารายจ่าย มีเงินเก็บ ร้อยละ 6.4

การรับรู้เรื่องการประกันสังคมและการสมัครเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ (มาตรา 40) ตามกฎหมายประกันสังคม

การรับรู้เรื่องการประกันสังคม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 59.6 เคยได้ยินเรื่องการประกันสังคม จากสื่อวิทยุ/โทรทัศน์/แผ่นพับ จากเพื่อนบ้าน และจากพ่อค้าแม่ค้า

การรับรู้เรื่องการประกันตนโดยสมัครใจ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 72.0 ไม่รู้ว่า มีการประกันสังคมแบบสมัครใจ และ ร้อยละ 76.6 ตอบว่า ไม่รู้ว่า พ่อค้าแม่ค้าในตลาดสดสามารถแสดงความจำนงสมัครเป็นผู้ประกันตนแบบสมัครใจได้ รวมทั้ง ไม่รู้เรื่องประโยชน์ทดแทนและอัตราเงินสมทบ ร้อยละ 84.4 และ 80.0 ตามลำดับ

ชุดสิทธิประโยชน์ทดแทนที่ต้องการจากกองทุนประกันสังคมเมื่อสมัครเป็นผู้ประกันตนโดย สมัครใจ มาตรา 40

กรณีผู้ตอบแบบสอบถามยินดีสมัครเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ และจ่ายเงินสมทบเป็นรายปี ปีละ 3,360 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกชุดสิทธิประโยชน์ทดแทน ชุดที่ 3 ประกอบด้วย กรณีชราภาพ ทูพพลภาพ และเสียชีวิต มากที่สุด ร้อยละ 42.8 รองลงมา เลือกชุดที่ 2 ประกอบด้วย กรณีเจ็บป่วย ทูพพลภาพ และเสียชีวิต ร้อยละ 38.8 และเลือกชุดที่ 1 ประกอบด้วย กรณีคลอดบุตร ทูพพลภาพ และเสียชีวิต ร้อยละ 13.6

เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการมากที่สุดไป ความสำคัญน้อยที่สุดตามลำดับ พบว่า 3 ลำดับแรกที่ต้องการให้ได้รับความคุ้มครองจากการประกันสังคม ได้แก่ กรณีเจ็บป่วย กรณีทูพพลภาพ กรณีตาย

ความต้องการสมัครเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 55.6 ตอบว่า ต้องการสมัครเป็นผู้ประกันตนแบบสมัครใจตามมาตรา 40 เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองจากกองทุนประกันสังคมสังคม เนื่องจากสามารถช่วยเหลือตนเองได้เมื่อต้องประสบปัญหาขาดรายได้ เช่น กรณีทูพพลภาพ รวมทั้ง มีความเห็นว่าไม่เป็นภาระต่อผู้อื่นเมื่อตนเองเสียชีวิต และได้รับความคุ้มครองมากกว่าซื้อประกันเอกชน

ส่วนกลุ่มที่ไม่ต้องการสมัครเป็นผู้ประกันตน ร้อยละ 43.6 ให้เหตุผลว่า ตนเองมีบัตรโครงการ 30 บาท ซื้อประกันชีวิตกับบริษัทเอกชนไว้แล้ว ประโยชน์ทดแทนเมื่อสมัครเป็นผู้ประกันตนแบบสมัครใจไม่มีประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วย และ จ่ายเงินสมทบแพงเกินไปไม่สามารถจ่ายได้

ความสามารถในการจ่ายเงินสมทบ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบว่า สามารถจ่ายเงินสมทบเพื่อซื้อความคุ้มครองจากระบบประกันสังคมได้ ไม่เกิน 200 บาทต่อเดือน ร้อยละ 57.6 สามารถจ่ายเงินสมทบได้ 201-500 บาทต่อเดือน ร้อยละ 26.4 และ จ่ายเงินสมทบได้ 501 บาทขึ้นไปต่อเดือน ร้อยละ 16 ความสามารถในการจ่ายเงินสมทบต่ำสุด เท่ากับ 1.67 บาท สูงสุดเท่ากับ 15,000 บาทต่อเดือน และ เฉลี่ยต่อเดือน เท่ากับ 539.73

วิธีการจ่ายเงินสมทบ

ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 63.2 ไม่เห็นด้วยต่อการจ่ายเงินสมทบเป็นรายปี โดยให้เหตุผลว่า ทำให้ต้องจ่ายเงินก่อน อัตราดังกล่าวแพงเกินไป ไม่สามารถจ่ายได้ และ ผู้ที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 39.2 เห็นว่า ควรจ่ายเงินสมทบเป็นรายสัปดาห์ สัปดาห์ละ 39.2 และ ร้อยละ 37.3 เห็นควรจ่ายเป็นรายเดือน เดือนละ 280 บาท ส่วน ร้อยละ 35.2 เป็นผู้ที่เห็นด้วยต่อการจ่ายเงินสมทบเป็นรายปี เนื่องจากไม่ต้องเสียเวลาในการนำส่งเงินสมทบทุกเดือน

สถานที่ที่สะดวกในการนำส่งเงินสมทบ

สถานที่ที่สะดวกต่อการนำส่งเงินสมทบ ผู้ตอบแบบสอบถามได้เรียงลำดับตามความสำคัญของความสะดวกเรียงลำดับจากสะดวกมากไปสะดวกน้อย ดังนี้ ร้าน 7-eleven/pay-point ธนาคาร ไปรษณีย์ และสำนักงานประกันสังคม ตามลำดับ

สรุปรูปแบบการให้ความคุ้มครองภายใต้หลักประกันสังคม

ผู้ประกอบอาชีพอิสระกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าเกินกว่าครึ่งหนึ่งมีความต้องการที่จะสมัครเป็นผู้ประกันตนภายใต้หลักประกันสังคม โดยมีรูปแบบการให้ความคุ้มครอง ดังนี้

สิทธิประโยชน์

ประกอบด้วย ชุดประโยชน์ทดแทน 3 ประเภท คือ ขราภาพ ทูพพลภาพ และเสียชีวิต

การจ่ายเงินสมทบ

จ่ายเป็นรายเดือน ในอัตราไม่เกิน 200 บาทต่อเดือน

สถานที่จ่ายเงินสมทบ

คือ ร้านสะดวกซื้อ และ/หรือจุดจ่ายค่าบริการที่เปิดรับการจ่ายค่าบริการสาธารณสุขภาค ณ ปัจจุบัน

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ตามกรอบการศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไป กับ การเลือกชุดสิทธิประโยชน์ทดแทน

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ และระยะเวลาประกอบอาชีพ กับ การเลือกชุดสิทธิประโยชน์ทดแทน 3 ชุด พบว่า

สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับ การเลือกชุดสิทธิประโยชน์ทดแทน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องการประกันสังคมโดยสมัครใจ กับ การเลือกชุดสิทธิประโยชน์

การรับรู้เรื่องการประกันสังคมโดยสมัครใจ และการรับรู้ว่าจะต้องจ่ายเงินสมทบ มีความสัมพันธ์กับ การเลือกชุดสิทธิประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไป กับ ความสามารถในการจ่ายเงินสมทบ

ปัจจัยลักษณะทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ และระยะเวลาประกอบอาชีพ สัมพันธ์กับ ความสามารถในการจ่ายเงินสมทบเพื่อให้ได้รับความคุ้มครองจากการสมัครเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา 40 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องการประกันตนโดยสมัครใจ กับ ความสามารถในการจ่ายเงินสมทบ

การรับรู้เรื่องการประกันตนโดยสมัครใจ การรับรู้เรื่องประโยชน์ทดแทนและอัตราเงินสมทบกรณีสมัครเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ สัมพันธ์กับ ความสามารถในการจ่ายเงินสมทบ เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองจากการสมัครเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา 40 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายประกันสังคม จากการศึกษาการให้ความคุ้มครองผู้ประกอบการอาชีพอิสระภายใต้หลักการประกันสังคม ศึกษาเฉพาะกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าตลาดสดบางโซน จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ชุดสิทธิประโยชน์ทดแทน

ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกชุดประโยชน์ทดแทนชุดที่ 3 ประกอบด้วย กรณีชราภาพ ทูพพลภาพ และเสียชีวิต ซึ่งในปัจจุบันสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนตามมาตรา 40 ยังมีได้คุ้มครองกรณีชราภาพ ดังนั้น สำนักงานประกันสังคมจึงควรพิจารณาให้สิทธิ

ประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพแก่ผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา 40 เช่นเดียวกับผู้ประกันตนตามมาตรา 33 และมาตรา 39 เพื่อจูงใจกลุ่มผู้ประกอบอาชีพอิสระที่มีกำลังซื้อให้เข้าร่วมโครงการประกันสังคมด้วย ทั้งนี้ โดยควรพิจารณารูปแบบบำนาญที่เหมาะสมและง่ายต่อการบริหารจัดการ เนื่องจากผู้ประกอบอาชีพอิสระเป็นกลุ่มที่มีรายได้ไม่สม่ำเสมอทุกเดือน

ด้านเงินสมทบ

จากลักษณะเฉพาะของกลุ่มผู้ประกอบอาชีพค้าขาย ซึ่งมีรายได้ไม่สม่ำเสมอ สำนักงานประกันสังคม จึงควรพิจารณากำหนดขึ้นรายได้ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการคำนวณเงินสมทบ และจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีต่าง ๆ โดยพิจารณาความสามารถในการจ่ายเงินสมทบ และดัชนีต่าง ๆ เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราค่าจ้างรายวันขั้นต่ำ และรายได้เฉลี่ยของกลุ่ม ทั้งนี้ ควรพิจารณาสถานที่นำส่งเงินสมทบที่กลุ่มผู้ประกอบอาชีพค้าขายสะดวกใช้ เช่น ร้านค้า 7/eleven หรือ pay-point

ด้านการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการประกันตนแบบสมัครใจ น้อยมาก และในบางกลุ่มที่ตอบว่า ทราบเรื่องดังกล่าว ได้รับทราบจากบุคคลที่อยู่แวดล้อมตนเองทั้งที่บ้านและ ณ สถานที่ทำงาน ดังนั้น หากสำนักงานประกันสังคมต้องการให้โครงการนี้บรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริงตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 ควรต้องปรับยุทธศาสตร์ด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องประชาสัมพันธ์ข้อมูลสำคัญเรื่องการจ่ายเงินสมทบ เงื่อนไขการเกิดสิทธิ และประโยชน์ทดแทนที่จะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมแบบสมัครใจตามมาตรา 40 เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้สนใจได้พิจารณาข้อดี ข้อด้อย ก่อนการตัดสินใจสมัคร โดยอาจพิจารณาแนวทางการจูงใจให้มีผู้สมัครประกันตนโดยสมัครใจมากขึ้น ด้วยวิธีการส่งเสริมการขาย หรือให้ผลตอบแทนกับผู้แนะนำหรือผู้แทนหน่วยจำหน่ายหรือหาเครือข่ายในลักษณะเช่นเดียวกับการขายประกันชีวิตของบริษัทเอกชน เพื่อให้บริการเข้าถึงกลุ่มผู้ประกอบอาชีพอิสระสะดวกยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาได้ติดตามความคืบหน้าของความเป็นไปได้ในการขยายประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบของสำนักงานประกันสังคม ตั้งแต่ พ.ศ. 2544 ถึง 2549 แม้ว่ามี

ความคืบหน้าในด้านการศึกษาแนวทางต่าง ๆ รวมทั้งการประชุมระดมสมองและความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องจำนวนหลายครั้งทั่วประเทศ เพื่อเตรียมการขยายความคุ้มครองการประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบ รวมทั้งได้มีการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบ คือ สำนักงานโครงการขยายความคุ้มครองประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบ และคณะอนุกรรมการศึกษาแนวทางการขยายความคุ้มครองประกันสังคมสู่แรงงานนอกระบบ รวมทั้ง กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานดังกล่าว คาดว่าในเดือนกุมภาพันธ์ 2550 แต่ในขณะนี้ยังไม่มี ความชัดเจนในการกำหนดรูปแบบสิทธิประโยชน์ทดแทนที่จะจัดให้แก่แรงงานนอกระบบ เงื่อนไขการเกิดสิทธิ และอัตราเงินสมทบที่จะเรียกเก็บจากกลุ่มแรงงานดังกล่าว